

جنگ قدرت های هسته ای



علی بیگدلی

تحلیلگر روابط بین الملل

تنش میان ایالات متحده آمریکا و روسیه به نقطه ای بی سابقه از تقابل و بی اعتمادی رسیده است. پس از آنکه دیمیتری مدودف، رئیس جمهور سابق روسیه، اعلام کرد که احتمال دارد در صورت تداوم فشارهای غرب، از سلاح هسته ای در جنگ استفاده شود، آمریکا به شدت نسبت به این اظهارنظر و افزایش آمادگی هسته ای در روسیه واکنش نشان داد. به دنبال این موضوع، ترامپ دستور داد دو زیردریایی اتمی آمریکا در وضعیت عملیاتی قرار گیرند و به سوی آب های بین المللی حرکت کنند. این اقدام نه تنها یک پاسخ مستقیم به تهدیدات کرملین بود، بلکه پیامی واضح به جامعه جهانی مخابره کرد که رقابت هسته ای در حال بازگشت به صدر اولویت های امنیتی جهان است. اگر قرار باشد جنگ جهانی سومی به بهانه ای آغاز شود، به نظر می رسد اکنون دو طرف این تقابل - ترامپ و پوتین - بیش از هر زمان دیگری زمینه های آن را مهیا کرده اند. هر دو شخصیت سیاسی، که تمایلات اقتدارگرایانه و تصمیم گیری های غیرقابل پیش بینی دارند، عملاً از سوی دیگر، اگرچه آمریکا از نظر توان نظامی، اطلاعاتی و تسلیحاتی همچنان از روسیه جلوتر است، اما در طول تاریخ معاصر، این دو قدرت را بارها در آستانه درگیری نظامی مستقیم قرار گرفته اند، بی آنکه جنگی واقعی رخ دهد. در دوران جنگ سرد، با وجود رقابت شدید ایدئولوژیک و نظامی، نوعی درک متقابل از مفهوم «بازارزدنگی متقابل تضمین شده» میان واشینگتن و مسکو حاکم بود. اما امروز، با ورود بازیگرانی چون ترامپ و پوتین، این قواعد سنتی نیز به چالش کشیده شده اند. اصول دیپلماسی سنتی، قواعد حقوق بین الملل و نهادهای جهانی چندان پایبند نیستند. از این رو، نمی توان سناریوهای تشدید تنش یا حتی درگیری نظامی را کاملاً منتفی دانست. با این حال، در شرایط کنونی می توان تحرکات دو سویه را بیشتر در قالب مانورهای سیاسی و نظامی تفسیر کرد؛ اقدامی برای نشان دادن قدرت و ارسال پیام به طرف مقابل، بی آنکه الزاماً به دنبال بازگویی مستقیم باشند. با این حال، وضعیت در اوکراین پیچیده تر شده است. درگیری در این کشور، برخلاف تصور برخی ناظران غربی، برای روسیه صرفاً یک جنگ عادی نیست، بلکه مسئله ای حیثیتی و راهبردی به شمار می آید. روس ها از همان ابتدا با این نیت وارد جنگ نشدند که دست خالی از میدان بازگردند. ژنرال روس تیار شرق اوکراین که در جریان این درگیری ها به تصرف نیروهای روسی درآمده اند، از نظر کرملین مناطقی با هویت قومی و تاریخی روسی هستند و به همین دلیل، مسکو به هیچ وجه قصد واگذاری آن ها را ندارد. روسیه یک وجب از خاک را که به دست آورده، پس نخواهد داد؛ همان گونه که در دوران ریاست جمهوری باراک اوباما، شبه جزیره کریمه را ضمیمه خاک خود کرد و با وجود اعتراضات شدید بین المللی، از موضع خود عقب ننشست. امروز نیز این سیاست تثبیت سرزمینی از سوی پوتین ادامه دارد و بخشی از اهرسرد کلان روسیه برای احیای نفوذ ژئوپلیتیکی شوروی سابق است. نگرانی عمده غرب، به ویژه کشورهای اروپایی، از این بابت است که نمایش قدرت تهاجمی روسیه به یک الگوی خطرناک در مرزهای اروپا تبدیل شود. از منظر آنان، بی عملی در برابر مسکو می تواند پیام ضعف ارسال کند و دست روسیه را برای اقدامات بعدی بازتر کند. با این حال، ابزار اصلی غرب در مواجهه با روسیه همچنان ابزار اقتصادی، به ویژه تحریم ها، باقی مانده است. آمریکا اعلام کرده است که تحریم های جدیدی علیه روسیه وضع خواهد کرد، اما بسیاری از تحلیل گران معتقدند این اقدامات چندان تأثیرگذار نخواهد بود. دلیل این مسئله آن است که روسیه، به رغم فشارهای غرب، موفق شده است مشتریان ثابتی برای نفت و گاز خود بیابد. دو کشور بزرگ آسیایی، یعنی هند و چین، همچنان به خرید انرژی از روسیه ادامه می دهند و در مواردی حتی روابط اقتصادی خود را با دستگوشش داده اند. در چنین شرایطی، به نظر می رسد که آمریکا روسیه باید هرچه سریع تر به گفت وگوهای جدی و بی واسطه روی آورند. تشدید تنش میان این دو قدرت هسته ای نه تنها به نفع هیچ یک از آن ها نیست، بلکه می تواند امنیت جهانی را به طور جدی تهدید کند. در دنیایی که پیچیدگی های ژئوپلیتیکی، رقابت های منطقه ای و تهدیدهای فراگیر محیطی مانند تغییرات اقلیمی نیز وجود دارند، بازگشت به دوران جنگ طلبی هسته ای نه تنها یک پس رفت راهبردی است، بلکه خطری است که حیات انسانی را در مقیاس جهانی تهدید می کند.

واکنش سخنگوی شورای نگهبان به برگزاری رفراندوم

آرمان ملی: سخنگوی شورای نگهبان در خصوص برگزاری الکترونیک انتخابات های میان دوره ای مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری اظهار کرد: رویکرد کلی ما نسبت به برگزاری تمام الکترونیک این دو انتخابات مثبت است و از این موضوع استقبال می کنیم و جلساتی نیز در این رابطه برگزار شده است. امیدواریم شرایط شورای نگهبانی که به تضمین امنیت آرای مردم می انجامد مراعات شود تا ما بتوانیم موافقت خود را با برگزاری تمام الکترونیک انتخابات های میان دوره ای مجلس شورای اسلامی و خبرگان رهبری اعلام کنیم. هادی طحان نظیف گفت: همان طور که بارها گفته ایم مشارکت مردم دغدغه نظام اسلامی بوده، هست و خواهد بود؛ مردم در نظام ما همواره تصمیم گیر بودند و نظام ما به مشارکت مردم در حکمرانی و اداره کشور باور دارد. در خصوص مشارکت در انتخابات زیر موضوع همواره مورد توجه بوده است و بارها تأکید کرده ام که وزن مولفه های مؤثر در مشارکت یکسان نیست ولی فارغ از اثرگذاری کم یا زیاد مولفه ها، همه دستگاه ها باید برای مشارکت تلاش کنند و ما نیز به همین مبنای تلاش خود را خواهیم کرد. در این خصوص اینکه برخی صحبت از تغییر قانون اساسی و رفراندوم می کنند بیان کرد: از کجا معلوم که به نتیجه آن پایبند باشند و این بار نتیجه آن را بپذیرند؟ کسانی که در یک انتخابات معمولی به قانون تمکین نکردند و حتی به پیشنهاد خودشان در آن زمان پایبند نبودند حالا حرف است برگزاری رفراندوم می زنند.

«آرمان ملی» رابطه مجلس و دولت در یک سال گذشته را بررسی می کند

پاستور و بهارستان در مسیر همراهی

کنعانی مقدم: ملت خواهان رفع چالش معیشتی هستند



یکی از تحلیلگران سیاسی گفت وگویی انجام داده ایم. کنعانی مقدم معتقد است که شرایط به نوعی است روند همکاری ها را باید مثبت ارزیابی کنیم.

بحران ها و هنر دولت

حسین کنعانی مقدم، تحلیلگر سیاسی در کتار مجلس دوازدهم، انتظار می رود دوره ای از تعامل سازنده، هم افزایی در تصمیم گیری های کلان و تلاش برای حل چالش های اساسی کشور رقم بخورد. رئیس جمهور دولت چهاردهم بر رویکرد «تعامل با مجلس، کارآمدی، شفافیت و پاسخگویی» تأکید کرده است و این موضوع می تواند مبنای همکاری همکار مؤثر دو قوه در دوره پیش رو قرار گیرد. در شرایطی که کشور با مسائل پیچیده ای در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و بین المللی مواجه است، هماهنگی و همراهی میان دولت و مجلس، ضرورتی اجتناب ناپذیر تلقی می شود. «اصلاح ساختار اقتصادی و نظام بودجه ریزی کشور»، «اجرای دقیق برنامه هفتم توسعه با همراهی قوا»، «تحقق سیاست های کلی نظام در حوزه اشتغال»، «تولید و معیشت»، «تقویت سرمایه اجتماعی از طریق شفافیت»، «مبارزه با فساد و افزایش بهره وری در نظام اداری»، «پیشبرد دیپلماسی فعال و هوشمند در چارچوب سیاست های کلان جمهوری اسلامی» از جمله زمینه های همکاری دو قوه است.

باید به این موضوع تأکید کنیم که روابط دولت و مجلس در ساختار ایران، اگر به درستی مدیریت شود، می تواند به بستری برای تحقق عدالت، پیشرفت و افزایش اعتماد عمومی تبدیل گردد. در مقطع کنونی، همراهی دولت چهاردهم و مجلس دوازدهم، فرصتی ارزشمند برای تقویت انسجام ملی و افزایش اثربخشی حکمرانی است که باید با تدبیر، درایت و نگاه راهبردی مورد بهره برداری قرار گیرد. با در نظر گرفتن استیضاح عبدالناصر همتی، وزیر پیشین اقتصاد و تلاش برای برکناری محمد جواد ظریف، معاون راهبردی پیشین مورد اختلاف دیگری مشاهده نمی شود. در این مورد با

«آرمان ملی» نگاه کلان ایران و اسرائیل به منطقه را بررسی می کند

ایران دنبال صلح؛ اسرائیل دنبال سلطه منطقه ای

آرمان ملی: منطقه غرب آسیا در دهه های اخیر، به ویژه پس از سقوط صدام حسین در عراق، صحنه تحولات گسترده ای بوده است. این تحولات، بخشی ناشی از تلاش های استقلال طلبانه، بخشی در جهت ایجاد ثبات و امنیت، و بخشی دیگر با هدف گسترش نفوذ و اعمال قدرت بوده اند. در این میان، رقابت هایی میان قدرت های منطقه ای و فرامنطقه ای شکل گرفته که مسیر تحولات سیاسی و امنیتی منطقه را تحت تأثیر قرار داده است. ایران در این معادله، یگانه قدرتی است که به طور مداوم بر نفی حضور قدرت های فرامنطقه ای از جمله ایالات متحده آمریکا تأکید کرده و هم زمان تلاش نموده است مانع از گسترش نفوذ اسرائیل در منطقه شود. این سیاست به دو نگاه تهران به مفهوم امنیت منطقه ای و نقش بازیگران خارجی در آن ناشی می شود. از این منظر، روابط ایران و اسرائیل نه صرفاً از جنس خصومت تاریخی، بلکه مبتنی بر یک رقابت استراتژیک بر سر تعریف و تفسیر از نظم امنیتی منطقه ای است. به همین دلیل، می توان گفت مادامی که این رقابت حل و فصل نشود، نمی توان به شکل پایدار از غیبت جنگ و درگیری در منطقه سخن گفت.

اسرائیل و رؤیای سلطه بر منطقه

نگاه ایالات متحده آمریکا به منطقه غرب آسیا، همواره با ایده ایجاد نوعی همکاری راهبردی میان کشورهای عربی با محوریت اسرائیل تعریف شده است. در همین راستا، توافق نامه «پیمان ابراهیم» در دستور کار واشینگتن قرار گرفتند؛ توافق نامه هایی که حتی در میانه جنگ خونین غزه میان حماس و اسرائیل نیز همچنان در دستور مذاکرات و سیاست گذاری آمریکا قرار دارند. اسرائیل نیز به موازات این روند، از طریق سیاست های امنیتی و نظامی خود، در پی تثبیت موقعیت خود به عنوان تنها قدرت امنیتی بلامنازع منطقه است. در نگاه راهبردی اسرائیل، تسلط بر آسمان منطقه، کلید سلطه امنیتی

ایران؛ نگاه امنیتی - صلح طلبانه

در نقطه مقابل، سیاست منطقه ای جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر دفاع از دولت های قانونی، مقابله با تروریسم و حفظ ثبات کشورهای منطقه ای است. نقش آفرینی تهران در عراق و سوریه در سال های اخیر، به ویژه در مقابله با گروه های افراطی مانند داعش، نشان دهنده نگاه ایران به مسئولیت پذیری امنیتی در منطقه است. برخلاف برخی تحلیل های غربی که این حضور را ناشی از جاه طلبی منطقه ای ایران می دانند، شواهد میدانی گویای آن است که تهران برای حفظ ثبات منطقه و جلوگیری از فروپاشی ساختارهای ملی در این کشورها، هزینه های انسانی و مالی قابل توجهی پرداخت کرده است. مبارزه با داعش یک نمونه عملکرد ایران است. این سیاست، البته در مقاطعی باعث نگرانی برخی کشورهای عربی، به ویژه عربستان سعودی، شد. آنچه در گذشته به تعاصم دیپلماتیک میان تهران و ریاض دامن زد، تفاوت در برداشت ها از نقش منطقه ای ایران بود. با این حال، بازگشت دو کشور به

پیچیدگی گفت وگو درباره مسائل هسته ای



سخنگوی دولت درباره پنج دور مذاکرات غیرمستقیم میان نمایندگان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا، گفت: باید عرض کنم که جمهوری اسلامی ایران هیچ گاه مانعی برای گفت وگو با کشورهای اروپایی در موضوعات مختلف نداشته است. فاطمه مهاجرانی گفت: آنچه در حال حاضر بین ایران و سه کشور اروپایی در جریان است، گفت وگو و تبادل نظر در خصوص موضوع هسته ای است که به شرایط پیچیده ای مواجهه شده است. مذاکره به معنای تلاش برای رسیدن به یک توافق با اروپا، با این تعریف، فعلاً وجود ندارد و بیشتر گفت وگوها تأکیدشان بر تبادل نظر است.

حرکت دولت به سمت تصمیم عقلانی



یک فعال سیاسی اصلاح طلب پزشکشان رئیس جمهور مطابق با اصل ۱۲۲ قانون اساسی، به قانون را برای اجرا ابلاغ کرد که به شرح زیر است. ۱- قانون معاهده انتقال محکومان بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی ویتنام ۲- قانون موافقتنامه معاضدت متقابل در امور کیفری میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بولیواری وژوئلا ۳- قانون موافقتنامه معاضدت حقوقی متقابل در امور مدنی میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بولیواری وژوئلا

برنامه آمادگی نیروهای مسلح

رئیس ستادکل نیروهای مسلح گفت: ما در سه بازه زمانی کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت برنامه های آمادگی متفاوتی در نیروهای مسلح پیش می بریم. سرلشکر عبدالرحیم موسوی، در نود و هفتمین نشست کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور بر ضرورت ارتقای آمادگی های مستمر در بخش کشوری به ویژه زیرساخت های خدمات رسان به مردم تأکید و اظهار کرد: «ما امروز در نیروهای مسلح در سه بازه زمانی کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت برنامه های آمادگی متفاوتی را پیش می بریم و ارتقای آمادگی در بخش کشوری و مصون سازی زیرساخت ها نیز باید با همین رویکرد مورد توجه قرار گیرد. ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی در حوزه پدافند غیرعامل به ویژه در روزهای جنگ تحمیلی رژیم صهیونیستی مهم ترین دستور کار این جلسه بود.»

واکنش مهاجرانی به حادثه قطار

شهرسازی

سخنگوی دولت در واکنش به حادثه قطار شهرسازی کرمان، اظهار امیدواری کرد که با نظرات و ایمنی بخشی دقیق، از تکرار چنین حوادثی پیشگیری شود. فاطمه مهاجرانی در حساب کاربری خود در شبکه ایکس نوشت: با استاندارد کرمان درباره حادثه قطار شهرسازی گفت وگو کردم؛ خوشبختانه حال مسدومان مساعد است و بیشتر آن ها از بیمارستان مرخص شده اند. ضمن قدردانی از نیروهای امدادی و درمانی، ان شاء... با نظرات و ایمنی بخشی دقیق، از تکرار چنین حوادثی پیشگیری خواهد شد.

قالیاب سه قانون را برای اجرا ابلاغ کرد

رئیس مجلس شورای اسلامی سه قانون را برای اجرا ابلاغ کرد. محمد باقر قالیاب رئیس مجلس در نامه ای به مسعود پزشکیان رئیس جمهور و مطابق با اصل ۱۲۲ قانون اساسی، به قانون را برای اجرا ابلاغ کرد که به شرح زیر است. ۱- قانون معاهده انتقال محکومان بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی ویتنام ۲- قانون موافقتنامه معاضدت متقابل در امور کیفری میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بولیواری وژوئلا ۳- قانون موافقتنامه معاضدت حقوقی متقابل در امور مدنی میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بولیواری وژوئلا

دست ایران روی ماشه است

رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با تأکید بر اینکه «ایران اسلامی تهدیدپذیر نیست»، گفت: اروپایی ها بدانند که در صورت استفاده از مکانیسم ماشه، دست ایران نیز روی «ماشه» است؛ پس کاری نکنند که بیشتر از گذشته متضرر شوند. ابراهیم عزیزی با اشاره به مذاکرات اخیر ایران با تروئیکا اروپا، گفت: «ما بارها گفته ایم و جنگ ۱۲ روزه نیز اثبات کرد که ایران اسلامی تهدیدپذیر نیست و قاطعانه به هر تهدیدی پاسخ می دهیم. وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران قبل از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه مذاکراتی با اروپایی ها داشت. بعد از جنگ، دوباره اروپایی ها تقاضا کردند که این مذاکرات ادامه پیدا کند.»

هشدار در مورد گرانی برنج

احمد اسدیان، معاون تولیدی سازمان بازرسی کل کشور در نامه ای به رئیس سازمان تعزیرات حکومتی با اشاره به اینکه برخی شرکت ها قبل از اعلام رسمی قیمت کالاها خصوصاً برنج آن را خریداری و انبار کرده و سپس وارد کنندگان با شرکت ها به واسطه عدم نظارت کافی و به موقع بر و با تزخیره توزیع، از طریق کاهش عرضه و با عرضه قطره چکان در سال جاری باعث افزایش قیمت این محصول شده اند، نسبت به موضوع فوق هشدار داد. او تأکید کرد که حسب اطلاعات واصله به رغم پیگیری عاملین توزیع برنج جهت تحویل محصول خریداری شده از بعضی شرکت ها و پرداخت و چه به آنها در اردیبهشت ماه سال جاری، تاکنون جهت تحویل برنج از سوی این شرکت ها اقدامی صورت نگرفته است.

شهادت اسماعیل هنیه موجب عبرت نشد

عزت... ضرغامی در حساب شخصی خود در شبکه ایکس نوشت: «سالگرد شهادت اسماعیل هنیه یادآور حادثه تلخی است که متأسفانه موجب عبرت نشد و از همان جرقه، خسارت سنگین تری را پذیرفتیم. چرا که ما با مוסاد و توان اطلاعاتی آن هاست. فراخوان و کارگیری نیروهای با تجربه در این حوزه ضروری است به سلیقه سیاسی آن ها هم خیلی فکر نکنیم.»